

13.05.20 r.

Temat: O nazwach miejscowości.

Notatka:

1. Nazwy miejscowości powstały w większości dawno temu. Tworzono je m.in. od imion założycieli danego grodu lub od wyrazów pospolitych.
2. Ze względu na ich pochodzenie nazwy miejscowości dzielimy na:
 - nazwy topograficzne – nawiązywały do charakterystycznych cech terenu, roślinności, zwierząt, np. Międzylesie (osada położona między lasami),
 - nazwy kulturowe – związane z działalnością człowieka w sferze kultury (z uprawą ziemi, przemysłem, handlem), np. Kuźnice (miejscowość powstała na terenie, na którym znajdowały się huty żelaza lub kuźnie),
 - nazwy dzierzawcze – pochodzące od imienia założyciela miejscowości, np. Bytom (gród założony przez Bytoma),
 - nazwy patronimiczne – wskazujące, że mieszkańcami byli kiedyś potomkowie lub podwładni jakiejś osoby, np. Biskupice (osada zamieszкана przez poddanych biskupa),
 - nazwy służebne lub zawodowe – pochodzące od nazwy określonego zajęcia, którym trudniły się niegdyś osoby zamieszkujące osadę, np. Kowale (miejscowość, w której mieszkali kowale).
3. Zapamiętaj: Łądek – Zdrój, Skarżysko – Kamienna, Gdańsk – Oliwa, w Gdańsku – Oliwie, do Łądku – Zdroju, ale Nowy Sącz, Żelazowa Wola.
4. Wykonaj ćw. 2/61; ćw. 3/62; ćw. 6 i 7/64.
Ćw. 6 i 7/64 prześlij na moją pocztę szkolną – 13.05.20 r.

14.05.20 r.

Temat: K. K. Baczyński i utwór „Z głową na karabinie”.

Notatka:

1. Krzysztof Kamil Baczyński (1921 – 1944), poeta. Jest uznawany za najwybitniejszego twórcę pokolenia wojennego. W czasie okupacji niemieckiej został żołnierzem harcerek batalionów „Zośka” i „Parasol”. Poległ w czwartym dniu powstania warszawskiego. Jego wiersze opisują groźbę wojny i wyrażają tęsknotę za utraconą szczęśliwą młodością.
2. Wysłuchaj:
 - K. K. Baczyński „Z głową na karabinie”- https://youtu.be/jEhKnh_RI9M ;
„Z głową na karabinie”- Contra Mundum -
(2016) - <https://youtu.be/tnt13kDmndA> (wersja muzyczna),
 - lub przeczytaj wiersz - str. 233, 234 - „Nowe słowa na start!”.
 - Omówienie twórczości K. K. Baczyńskiego – <https://youtu.be/eWDvtuf51ul>
3. Wiersz Krzysztofa Kamila Baczyńskiego „Z głową na karabinie” (powstał 4 grudnia 1943 r.) oddaje tragizm pokolenia, którego dzieciństwo przypadło na czasy świeżo odzyskanej wolności, a młodość – na czas drugiej wojny światowej. Autor uzyskał wstrząsający efekt dzięki zastosowaniu kontrastu – zestawieniu świata sprzed 1939 r. i po nim.
Przeszłość charakteryzowana jest poprzez ewokację obrazów przyrody – pięknej, harmonijnej, sielskiej:
*A mnie przecież źródł rzeźbił chyży,
wyhuśtała mnie chmur kołyska,
A mnie przecież wody szerokie
na dźwigarach swych niosły płatki
bzu dzikiego; bujne obłoki*

były dla mnie jak uśmiech matki.

Terazniejszość przypomina mówiącemu zaciskający się krąg, z którego nie ma ucieczki. Jest on prefiguracją śmierci, która wydaje się nieunikniona:

*Nocą słyszę, jak coraz bliżej
drżąc i grając krąg się zaciska.*

(...)

*Krąg powolny dzień czy noc krąży,
ostrzem świszcząc tnie już przy ustach*

(...)

*Krąg jak nożem z wolna rozcina,
przetnie światło, zanim dzień minie*

(...)

Wiersz Baczyńskiego jest skargą na bezpowrotnie utracony czas wchodzenia w młodość, wyjątkowy moment kształtowania się samego siebie, własnej osobowości:

*...a ja prześpię czas wielkiej rzeźby
z głową ciężką na karabinie.*

Mówiącemu pozostaje jedynie zginąć, rzucić głowę pod wiatr jak granat, poświęcić przeszłość i przyszłość dla wielkich spraw. Ta wymagająca ofiar miłość do ojczyzny wydaje się jednak uczuciem oczywistym, naturalnym i największym.

4. Przemysł zagadnienie (nie odpowiadaj):

- Na czym polegał tragizm pokolenia, do którego należał K. K. Baczyński? Do jakiej lektury odwołałbyś się?
- Wpływ wojny na życie człowieka. Czy warto umierać za „wielkie sprawy”

15.05.20 r.

Temat: „Pozłacana rybka” i istota scenariusza filmowego.

Notatka:

1. Przeczytaj tekst: Barbara Kosmowska „Pozłacana rybka” - „Nowe słowa na start!” – str. 235 – 237.
Ciekawostka: W Konkursie Literackim im. Astrid Lindgren „Pozłacana rybka” została uznana za najlepszą książkę 2007 r.
2. Zagadnienia do przemyślenia:
 - Jak sobie wyobrażasz swoją przyszłą rodzinę? Jakie relacje będą łączyły Ciebie – jako rodzica – i Twoje dzieci?
 - Czy dorośli powinni konsultować z dziećmi swoje decyzje?
3. Scenariusz filmowy to tekst, który stanowi podstawę filmu. Składa się z dialogów oraz didaskaliów, czyli opisów dotyczących akcji, wyglądu postaci, miejsc i czasu wydarzeń.
4. Scenariusz filmu zawiera:
 - nagłówki scen z informacjami o miejscu, czasie akcji (pomieszczenie, plener, noc, dzień) – pisane drukowanymi literami,
 - wskazówki sceniczne zawierające opisy miejsca zdarzeń i zachowań bohaterów,
 - imiona występujących postaci - pisane w całości wielkimi literami,
 - wypowiedzi bohaterów.

5. Przykład scenariusza filmowego:
Scenariusz filmowy na podstawie:

BARBARA KOSMOWSKA „POZŁACANA RYBKA”

SCENA I: WNĘTRZE MIESZKANIA, DZIEŃ (nagłówki scen)

Rozświetlony słońcem przedpokój. Na ścianach wiszą kolorowe fotografie przedstawiające Alicję w różnym wieku, samą i z rodzicami. Kamera zatrzymuje się na drzwiach wejściowych. W tym momencie słychać dzwonek. (wskazówki sceniczne)

ALICJA (imię postaci)

Biegnie do drzwi. Mówi z nadzieją w głosie.

Ja otworzę! To pewnie tata! (wypowiedź bohaterki)

TATA

Wita się z Alicją i wskazuje na wchodzącą razem z nim młodą kobietę.

Cześć! Klaudia, moja przyjaciółka.

ALICJA

Przesadnie podekscytowana. Wciąga brzuch i całuje Klaudię w policzek.

Ojej, jaka niespodzianka! Zapraszam, zapraszam do środka!

KLAUDIA

Żuje gumę i niedbale czochra Alicję po głowie.

Mam nadzieję, że zostaniemy kumpelkami.

ALICJA

Z obrażoną miną odwraca się plecami do Klaudii.

Dzięki. Ja już mam kumpelkę.

MAMA

Z wymuszonym uśmiechem.

Ależ kochanie, Klaudia po prostu chce się z tobą zaprzyjaźnić.

ALICJA

Ale ja już mam kumpelkę – Sarę. Nowej nie potrzebuję.

6. Wykonaj ćw. 3/99 – Zeszyt ćwiczeń.

18.05.20 r.

Temat: Przypominamy problematykę lektur egzaminacyjnych.

Notatka:

1. Do egzaminu niezbędna jest znajomość lektur:

- Charles Dickens „Opowieść wigilijna”
- Aleksander Fredro „Zemsta”
- Jan Kochanowski – wybór fraszek, pieśni, Trenu I, V, VII, VIII
- Aleksander Kamiński „Kamienie na szaniec”
- Ignacy Krasicki „Żona modna”
- Adam Mickiewicz - „Reduta Ordoña”, „Świtezianka”, „Śmierć pułkownika”, „Dziady cz. II”, „Pan Tadeusz”

- Sławomir Mrożek „Artysta”
 - Melchior Wańkowicz „Tędy i owędy”
 - Antoine de Saint - Exupery „Mały Książę”
 - Henryk Sienkiewicz „Quo vadis”, „Latarnik”
 - Juliusz Słowacki „Balladyna”
 - Stefan Żeromski „Syzyfowe prace”.
2. Do zredagowania wypowiedzi egzaminacyjnej niezbędna jest znajomość treści i problematyki lektur. Egzamin ósmoklasisty według wstępnych zapowiedzi zaplanowano na 16 - 18 czerwca 2020 r.
3. Wysłuchaj obowiązkowo:
- Charles Dickens „Opowieść wigilijna” – <https://youtu.be/owyxubf8s-U> (Wiedza z Wami - podstawówka),
 - Aleksander Fredro „Zemsta” – <https://youtu.be/KZ6zizbkh3c> (Wiedza z Wami - podstawówka).